

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

З В І Т

**ректора Сумського національного
аграрного університету
за 2021 рік**

Суми – 2021

Зміст

1. ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА РІВНІ ДЕРЖАВНИХ СТАНДАРТІВ ЯКОСТІ ОСВІТИ	3
2. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ	13
3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	17
4. ВИХОВНА, КУЛЬТУРНО-МАСОВА ТА СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА	18
5. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ГОСПОДАРСЬКИЙ СТАН УНІВЕРСИТЕТУ ...	24
6. АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКА РОБОТА	31
7. ДОДЕРЖАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА, АКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ .	32
8. УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	34

Відповідно до умов контракту, Статуту університету, ст. 34 Закону України «Про вищу освіту» протягом 2021 року ректор здійснював безпосереднє управління діяльністю університету та його структурних підрозділів.

У межах наданих повноважень вирішував поточні та перспективні питання діяльності університету, забезпечував стабільність його фінансового стану, супроводжував використання і підтримання у відповідному стані закріпленого державного майна, охорону праці, дотримання законності і правопорядку.

Забезпечував проведення комплексних заходів щодо неухильного дотримання чинного законодавства, виконання нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України і рішень колегіальних органів університету.

Відповідно до завдань університету, чинного законодавства, Статуту і контракту організував навчально-виховну, науково-дослідну, міжнародну, виробничо-господарську та соціально-побутову діяльність.

1. ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА РІВНІ ДЕРЖАВНИХ СТАНДАРТІВ ЯКОСТІ ОСВІТИ

1.1. Підготовка спеціалістів відповідного рівня кваліфікації. Ліцензування та акредитація.

У 2021 році планові зобов'язання університету з питань ліцензування та акредитації виконані.

Проведено акредитаційну експертизу підготовки фахівців за 4 освітньо-професійними програмами за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти:

- 101 «Екологія»;
- 205 «Лісове господарство»;
- 206 «Садово-паркове господарство»;
- 293 «Міжнародне право»;

за другою освітньо-професійною програмою за другим (магістерським) рівнем вищої освіти:

- 181 «Харчові технології»;
- 275 «Транспортні технології»;

та за сімома освітньо-науковими програмами за третім (доктор філософії) рівнем вищої освіти:

- 081 «Право»;
- 133 «Галузеве машинобудування»;
- 201 «Агрономія»;
- 202 «Захист рослин»;
- 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»;
- 211 «Ветеринарна медицина»;
- 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза».

У грудні отримано позитивні висновки ЕГ, ГЕР за двома освітньо-професійними програмами за другим (магістерським) рівнем вищої освіти:

- Транспортні технології (на автомобільному транспорті), спеціальності 275 «Транспортні технології»;
- Економіка місцевого розвитку, спеціальності 051 «Економіка».

1.2. Розвиток освітнього процесу.

Сумський національний аграрний університет у 2021 році здійснював підготовку та перепідготовку за денною, заочно-дистанційною формами навчання (освітніми ступенями бакалавра та магістра) за 28 спеціальностями (34 освітньо-професійними програмами) (технологічними, інженерними, економічними та юридичними), які комплексно забезпечували потреби економіки Сумської області і України. Здобувають освіту 475 іноземних студентів із 29 країн світу.

Контингент студентів:

Станом на 1 листопада 2021 року в Сумському НАУ навчається 9 000 студентів, з яких:

- на денній формі навчання – 3 486 осіб, серед яких 332 іноземні студенти, з них 82 аспіранти;
- на заочній формі навчання – 1 882 особи, серед яких 108 іноземний студент;
- у коледжах СНАУ навчаються - 3 632 осіб, зокрема:
 ВСП «Сумський фаховий коледж СНАУ» – 432;
 ВСП «Роменський фаховий коледж СНАУ» – 442;
 Глухівський агротехнічний фаховий коледж СНАУ» - 1213;
 ВСП «Путивльський фаховий коледж СНАУ» – 498;
 ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» - 520;
 ВСП «Маловисторопський фаховий коледж імені П.С.Рибалка СНАУ» – 527.

Кадрове забезпечення:

Освітній та науково-дослідний процеси забезпечують 480 педагогічних та науково-педагогічних працівників. На 44 кафедрах Сумського НАУ працює 401 науково-педагогічний працівник, з яких 68 доктори наук і професори, 219 доценти, 279 кандидати наук; якісний склад НПП за рік покращився на 11%. У колективі працюють: академік НААНУ, академік Академії економічних наук, академік транспортної Академії будівництва, 4 члени-кореспонденти інженерної АНУ, 3 заслужені працівники народної освіти, 2 заслужені працівники ветеринарної медицини, 2 заслужені діячі працівник науки і техніки України, заслужений будівельник України, заслужений юрист України, заслужений працівник сільського господарства України, лауреат державної премії, інші висококваліфіковані викладачі.

У коледжах СНАУ працюють 316 педагогічних та 15 науково-педагогічних працівників, кандидатів наук.

В університеті приділяється значна увага мовній підготовці науково-педагогічних працівників, серед яких 201 викладач має сертифікат B2. Кафедра іноземних мов СНАУ відповідно до отриманої ліцензії на проведення міжнародних іспитів з англійської мови за тестом Pearson Test of English (PTE) у 2021 році здійснила оцінювання рівня володіння іноземною мовою 51 науково-педагогічного працівника.

Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти

Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості є одним із пріоритетів розвитку університету. Відповідно до Стратегії СНАУ на 2021-2025 рр. затверджено план розвитку системи внутрішнього забезпечення якості освіти на період реалізації стратегії. Протягом 2021 року реалізовано низку завдань, що формують передумови для постійного підвищення якості освіти та організації освітнього процесу, зокрема:

1. Запроваджено нову процедуру формування робочої програми (силабусу) освітніх компонентів,

2. Удосконалено підходи до оцінювання, унормовано процедури формативного та сумативного оцінювання студентів.

3. Реалізовано опитування здобувачів усіх рівнів освіти щодо якості освітніх програм та якості викладання дисциплін.

4. Почала діяти нова процедура вибору студентами дисциплін вільного вибору, зокрема запроваджено структуроване вивчення іноземної мови як вибіркової, що враховує початковий рівень студентів та передбачає формування груп за рівнем знань та компетентностей студентів.

5. Положенням про інституційну структуру внутрішньої системи забезпечення якості освіти Сумського національного аграрного університету чітко визначено функції гаранта освітньої програми, проєктної групи та усіх внутрішніх стейкхолдерів.

6. Для надання незалежного голосу студентам у межах механізмів забезпечення якості та управління на загальноуніверситетському рівні через офіційну взаємодію представників студентства як основних стейкхолдерів освіти зі структурними підрозділами створено Студентський комітет партнерства для забезпечення якості освіти.

7. Удосконалено процедуру розгляду апеляцій студентів, що відповідає Стандартам та рекомендаціям щодо забезпечення якості в європейському просторі вищої освіти (ESG, 2015).

8. Для розвитку практичної підготовки розроблено рекомендації щодо реалізації дуальної освіти

Подальший розвиток системи забезпечення якості та формування культури якості залишається пріоритетом розвитку університету.

Новації освітнього процесу.

В університеті реалізується ціла низка освітніх інновацій, спрямованих на розвиток як суто професійних знань, умінь та навичок, так і soft skills студентів. Зокрема, широко застосовуються інтерактивні методи

навчання. Це різноманітні ділові ігри – моделювання реальної діяльності у спеціально створеній проблемній ситуації, а саме:

- імітаційні ділові ігри, що імітують діяльність певних юстиційних установ;

- операційні ігри, які допомагають відпрацювати виконання конкретних операцій, наприклад, методики складання правових документів та документації землеустрою, картографуванні заданої території;

- рольові ігри, у яких відпрацьовують тактику поведінки, дій, функцій і обов'язків конкретної особи (слідчого, адвоката тощо).

Активно запроваджується в освітній процес **метод кейсів** («case-study»). Кейси студенти вивчають як конкретні випадки, для яких обирається найчастіше реальний або максимально наближений до реального фактичний матеріал із метою аналізу та вироблення рішень із подальшим обговоренням та дискусією.

Запровадженню інтерактивних методів викладання та різноманітним аспектам діджиталізації навчального процесу з урахуванням досвіду ЄС присвячений проєкт ДААД «Діджиталізація аграрної освіти України», де СНАУ виступив виконавцем і розробником англійських діджитальних МООС курсів. У межах проєкту університет отримав 4 ліцензії на програмний продукт із розробки інтерактивних відеоматеріалів Camtasia.

У поточному році в університеті успішно реалізовувалися 15 міжнародних освітніх та наукових проєктів за підтримки ДААД, Еразмус+, Швейцарського бюро розвитку та Чеської агенції розвитку, а також отримано два нові гранти:

- проєкт Міжнародної Організації Праці, Міністерства міжнародних відносин Данії «Розширення формальних можливостей працевлаштування через розвиток зеленого та крафтового туризму в межах «туристичного трикутника Сумщини»», де СНАУ виступає грантхолдером;

- проєкт Еразмус+ Жан Моне Передова практика ЄС в оцінці життєвого циклу, соціальному, екологічному обліку та звітності щодо сталого розвитку.

27-28 травня 2021 року на базі Сумського національного аграрного університету відбувся Перший в Україні Plastic Challenge Hackathon 2021, який став партнерським заходом Європейського Зеленого Тижня. Більше 70 учасників взяли участь у заході, 27 організацій, університетів та наукових інститутів стали партнерами заходу, зокрема з Норвегії, Нідерландів, Швеції, Франції, Польщі. Було відібрано 15 проєктів для презентації ідей на PlasticCH2021, чотири з яких отримали грошові винагороди та можливості для акселерації своїх ідей. Також СНАУ виступив ініціатором створення «Circular Economy Club Sumy» який входить до глобальної мережі «Circular Economy Club», що охоплює 140 країн світу. Місія глобальної мережі – поширення циркулярної економіки у всьому світі, підтримка та популяризація ідей нової моделі економіки.

ТОВ «Молоко Вітчизни» проініціювало створення необхідних умов та фінансове забезпечення проєкту запровадження разом із Сумським НАУ дуального навчання фахівців галузі тваринництва. Наразі підготовлена

матеріальна база для забезпечення дуального навчання лікарів ветеринарної медицини, зоотехніків та інженерів на базі відділення ТОВ «Молоко Вітчизни» в селі Мар'ївка Сумського району (18 км від СНАУ). Унікальність Центру дуальної освіти «СНАУ-Молоко Вітчизни» полягає в комплексному забезпеченні всього освітнього процесу на базі діючої високопродуктивної молочної ферми та створенні умов навчання, проживання, харчування, призначення менторів із числа провідних фахівців підприємства.

Сумський національний аграрний університет здійснює науково-практичний супровід розвитку територіальних громад Сумської області з питань підготовки генеральних планів та програм озеленення населених пунктів, розробки стратегій та проєктів розвитку громад, надання консультацій та практичної підтримки із правових та земельних питань.

Долучаючись до реалізації програми «Велике будівництво», Сумським НАУ розроблені проєкти озеленення розв'язок та автошляхів, що може бути предметом співпраці університету та територіальних громад.

Активною є співпраця з територіальними громадами щодо надання консультативних послуг із написання стратегій розвитку: на сьогодні затверджена Стратегія розвитку Зноб-Новгородської селищної ради на 2019-2025 роки та на стадії активної підготовки стратегії розвитку громад до 2027 року, які представлені на слайді, зокрема В-Писарівської селищної ради, Глухівської міської ради, Ямпільської селищної ради, Путивльської міської ради, Садівської селищної ради, Хмелівської селищної ради.

Успішно реалізується розроблений Сумським НАУ проєкт генерального плану села Верхосулка Білопільського району.

Фахівцями СНАУ сформовано пропозиції наукової лабораторії «Лісівництва Північного Сходу України» щодо співпраці з територіальними громадами.

Спільним проєктом із громадами є розробка «Культурно-туристичного маршруту спадщиною Ліщинських» у с. Кияниця Сумської обл.

На потребу сьогодення у 2021 році був створений Навчально-науково-консалтинговий центр юридичного сприяння розвитку територіальних громад «ЗЕМЛЯ І ЗАКОН» Сумського національного аграрного університету, метою діяльності якого є надання освітніх, наукових, консалтингових та інформаційно-консультаційних послуг.

В університеті за участі аграрного бізнесу створені 19 інноваційних освітньо-наукових лабораторій, зокрема протягом 2021 році: «Smart-полігон», «Центр колективного користування науковим обладнанням», «Спейс-офіс Royal Canin», «Лабораторія охолоджувальних приладів», «Клас віртуальної реальності».

1.3. Співпраця із загальноосвітніми закладами

З метою подальшого розвитку співпраці та поглиблення взаємодії між Сумським національним аграрним університетом та закладами загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в питаннях запровадження

компетентнісного підходу в організації навчального процесу, створення умов для творчого саморозвитку учнів та студентів, їх професійного самовизначення, ознайомлення з перспективами отримання спеціальностей, за якими проводить підготовку Сумський НАУ, та на виконання завдань Концепції профорієнтаційної роботи у 2021 році проведено низку заходів:

Для працівників закладів освіти:

- семінари для керівників шкіл із питань організації безпечного харчування учнів у шкільних їдальнях та впровадження НАССР в умовах шкільних харчоблоків;

- семінари-навчання на базі університету для вчителів біології з питань впровадження в навчальний процес сучасних технологій;

Для учнів та студентів закладів освіти:

- з метою проведення профорієнтаційних заходів, з урахуванням карантинних обмежень, для допомоги у свідомому виборі професії запроваджено онлайн-курс «Змоделюй своє майбутнє!»;

- проведено фестиваль профорієнтаційних квестів «Обирай майбутнє разом зі СНАУ» для студентів коледжів та професійно-технічних навчальних закладів;

- проведено низку профорієнтаційних заходів, спрямованих на професійне самовизначення старшокласників «День СНАУ в школі», Дні відкритих дверей СНАУ, акції «Зелена планета СНАУ», «Золота осінь СНАУ», майстер-класи, екскурсії;

- залучено до науково-навчальної діяльності учнів шкіл через проведення різнопланових конкурсів, олімпіад, квестів, тренінгів, екскурсій;

- з метою залучення на навчання мотивованої молоді проведено Всеукраїнську учнівську предметну Олімпіаду СНАУ;

- з метою популяризації природничих наук та математики, ознайомлення старшокласників із різноманіттям спеціальностей проведено гостьові лекції для учнів 9-11 класів та студентів коледжів;

- з метою формування соціально-активної особистості проведено засідання Школи лідера для представників учнівського самоврядування шкіл м. Суми та «Круглий стіл» для представників Сумської обласної ради старшокласників;

- разом із Департаментом освіти та науки Сумської облдержадміністрації проведено міжрегіональний фестиваль-конкурс «Творча країна», захід об'єднав близько 200 талановитих дітей з усієї Сумської області;

- під патронатом ректора Сумського НАУ та за підтримки Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації започатковано обласний багатожанровий фестиваль-конкурс мистецтв за напрямом національно-патріотичного виховання «Осінь палітра талантів Сумщини».

У зв'язку з карантинними обмеженнями більшість заходів проводилася в онлайн форматі.

1.4. Підвищення кваліфікації та дорадництво

За звітній 2021 рік Центр підвищення кваліфікації, перепідготовки, удосконалення керівних працівників і спеціалістів (далі - Центр) здійснив навчання на курсах підвищення кваліфікації працівників та спеціалістів за такими напрямками:

- підвищення кваліфікації завідувачів дільничними лікарнями та дільницями ветеринарної медицини і лікарів ветеринарної медицини районних та міських державних, приватних лікарень ветеринарної медицини – 57 осіб;

- підвищення кваліфікації лікарів ветеринарної медицини за спеціальністю 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» (завідувачі та лікарі лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи на ринках) – 13 осіб;

- підвищення кваліфікації працівників фітосанітарних лабораторій за програмою «Фітосанітарна експертиза. Сучасні методи діагностики карантинних та інших шкідливих організмів» – 18 осіб;

- підвищення кваліфікації працівників харчоблоків закладів освіти (дошкільної, загальної середньої, позашкільної) за програмою короткострокового навчального семінару «Санітарний регламент. Норми з організації безпечного харчування в закладах освіти» – 41 особа;

- підвищення кваліфікації державних службовців (працівники Північно-Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Суми), Регіонального Сервісного центру ГСЦ МВС в Сумській області, Сумського апеляційного суду, Зарічного районного суду м. Суми, Управління Державного агентства меліорації та рибного господарства у Сумській області) за спеціальними короткостроковими програмами навчально-тематичних семінарів – 543 особи.

Окрім цього, у Центрі підвищення кваліфікації за звітній період були організовані і проведені спеціалізовані курси навчання кінологів за напрямками підготовки:

- навчання за дистанційною формою на спеціалізованих курсах «Заводчик-кінолог» – 162 особи;

- навчання за дистанційною формою на спеціалізованих курсах «Інструктор-кінолог» – 126 осіб;

- навчання за дистанційною формою на спеціалізованих курсах «Експерт-кінолог» – 44 особи;

- навчання за дистанційною формою на спеціалізованих курсах «Перекладач-помічник експерта з екстер'єру» – 9 осіб.

Усього за 2021 рік пройшли навчання і підвищили кваліфікацію 1013 осіб.

1.5. Розвиток матеріально-технічної бази освітнього процесу

У 2021 році подальший розвиток матеріальної бази освітнього процесу відбувався через створення сучасного модулю отримання та переробки молока, завершення введення в експлуатацію Smart полігону як практичної

частини Центру точного землеробства СНАУ (інженерно-технологічний ф-т), реконструкцію тепличного комплексу, створення Green center та сучасної лабораторії Agro-Space Hub Центру колективного користування (ф-т агротехнологій та природокористування), відкриття спейс-офісу компанії Royal Canin (ф-т ветеринарної медицини) та ремонт у навчально-науковій лабораторії конструювання нових харчових продуктів.

На факультеті економіки і менеджменту відремонтовані та оснащені 3 лабораторії:

Навчально-наукова лабораторія інформаційних технологій та дистанційного навчання, ауд.215e :

- Обладнаних комп'ютерних робочих місць студента – 11
- Комп'ютерне робоче місце викладача – 1
- Графічні планшети – 2 од.
- Мультимедійний проектор, екран
- Обладнання для професійної відеозйомки:
  - Хромокей – 1 од.
  - Лампа освітлення – 1 од.
  - Веб-камера - од.
  - Мікрофони для відеозйомки - 1 пара

Навчально-наукова лабораторія TOPAS, ауд.313e :

- Обладнаних комп'ютерних робочих місць студента – 20
- Комп'ютерне робоче місце викладача - 1
- Інтерактивна панель Prestigio MultiBoard 65L Series
- Апарат цифровий CANON EOS 5D з можливістю відеозйомки – 1 од.
- Онлайн-сервер

Лабораторія інноваційних технологій фінансів, ауд.402e

- Обладнаних комп'ютерних робочих місць студента – 14
- Комп'ютерне робоче місце викладача – 1
- Мультимедійний проектор, екран

1.6. Набір студентів

У 2021 році до Сумського НАУ було зараховані всього (без урахування вступників іноземців) - 1672 студенти, що на 547 осіб менше порівняно із 2020 роком. На денну форму навчання зараховано – 1057 осіб (-339 порівняно з 2020 роком), на заочну форму навчання зараховано – 615 (-208 порівняно з 2020 роком).

Необхідно зазначити, що зменшення набору відбулося:

- за ОС магістр у зв'язку із запровадженням в Умовах прийому 2021 року обов'язкової вимоги до випускників бакалаврату про складання ЄВІ при вступі до магістратури. Відсоток вступників, які склали ЄВІ, був достатньо низьким. За спеціальностями Агроінженерія, Агрономія та ТВППТ був відсутній випуск бакалаврів скороченого терміну навчання (перехід з 2 років навчання на 3);

- за ОС бакалавр скороченого терміну навчання у зв'язку із запровадженням в Умовах прийому 2021 року обов'язкової вимоги - наявності двох сертифікатів ЗНО на всіх спеціальностях;

- за ОС бакалавр (магістр) після ПЗСО у зв'язку із запровадженням в Умовах прийому 2021 третього сертифікату ЗНО для вступу на 211 та 212 спеціальності - хімія або фізика (-35 осіб порівняно з 2020 роком).

На денну форму навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра всього зараховано 761 (у 2020 - 887) вступників. Із загальної кількості на місця державного замовлення зараховано—493 (у 2020 - 565) осіб або 64,8% (у 2020 – 63,7%).

За умовами комерційного договору на здобуття ступеня бакалавра до Сумського НАУ були зараховані 268 вступників (у 2020 - 322) або 35,2% (у 2020 – 36,3%).

З 440 (у 2020 - 482) студентів, які зараховані на 1 курс ОС бакалавр (магістр) на базі ПЗСО, 121 особа – сільська молодь (у 2020 - 186), що становить 27,6% (у 2020 – 38,6%). Найбільший конкурс на місця державного замовлення був зафіксований на спеціальності: Маркетинг 27,8 осіб на одне місце (у 2020 – 28,4); Менеджмент - 25 (2020 – 24,6); Право – 21,4 (у 2020 – 23,8); Біотехнології та біоінженерія – 18,7 (у 2020 - 16,4); Інформаційні системи 18,2 (у 2020 -12,4), Міжнародне право – 9,2 (у 2020 – 10).

У 2021 році були надані рекомендації щодо зарахування на бюджетні місця в повному обсязі станом на перший день їх оголошення (100% виконання держзамовлення) на 9 спеціальностей денної форми навчання молодший бакалавр, бакалавр (магістр ветеринарного спрямування) після ПЗСО: Інформаційні системи та технології, Архітектура та містобудування, Агрономія, Захист рослин, ТВППТ, Лісове господарство, Садово-паркове господарство, Біотехнології та біоінженерія та Агроінженерія (рівень молодшого бакалавра та бакалавра), у 2020 на 5 спеціальностей – Архітектура та містобудування, Агрономія, Ветеринарна медицина, Транспортні технології, Біотехнології та біоінженерія).

Обсяг державного замовлення виконано більше ніж на 50% за спеціальностями: Право, Будівництво та цивільна інженерія, Геодезія та землеустрій (у 2020- Інформаційні системи та технології, Харчові технології, Будівництво та цивільна інженерія, Геодезія та землеустрій, Захист рослин, Екологія, ТВППТ, Лісове господарство, Садово-паркове господарство, Водні біоресурси та аквакультура, Енергетика, електротехніка та електромеханіка, Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза)

Обсяг державного замовлення виконано до 50% за спеціальностями: Харчові технології, Екологія, Фінанси, банківська справа та страхування, Облік і оподаткування, Туризм, Ветеринарна медицина, Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза, Транспортні технології (у 2020 - Право, Маркетинг, Фінанси, банківська справа та страхування, Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, Облік і оподаткування, Туризм).

Не заповнено жодного місця державного замовлення на спеціальностях: Міжнародне право, Економіка, Менеджмент, Маркетинг, Підприємництво,

торгівля та біржова діяльність (у 2020 - Міжнародне право, Економіка, Менеджмент).

Згідно з Умовами прийому на 2022 рік не виділяються бюджетні місця на спеціальності (відкрита конкурсна пропозиція не реєструється), якщо впродовж 2019-2021 років на неї не було надано жодної рекомендації до зарахування станом на перший день їх оголошення. Відповідно на 2022 рік на спеціальності Міжнародне право, Економіка набір можливий виключно на небюджетні КП.

Оцінюючи якісний склад вступників на бюджетні місця, необхідно зазначити, що конкурсний бал зарахованих на 1 курс ОС бакалавр денної форми навчання після ПЗСО коливається за спеціальностями, але за більшістю спеціальностей він достатньо високий:

MAX та MIN конкурсний бал зарахованих до СНАУ у 2021 році

Спеціальність	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Конкурсний бал зарахованих на							
	бюджет		контракт		бюджет		контракт	
	MAX	MIN	MAX	MIN	MAX	MIN	MAX	MAX
051 Економіка			161,824	115,232			136,864	
071 Облік і оподаткування	189,696		163,280	112,112			137,280	
072 Фінанси, банківська справа та страхування	199,056	130,832 (K1)	179,487	143,104			165,776	138,528
073 Менеджмент			178,048	116,480			160,784	122,512
075 Маркетинг			165,152	111,696	147,888 (K1)		146,493	130,832
076 Підприємництво, торгівля та біржова д-ть			144,976	144,352				
081 Право			149,780	140,192			182,832	147,056
101 Екологія	197,733	166,853	150,384	112,736	148,300			
126 Інформаційні системи та технології	187,824	172,910	167,232	113,776				
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	187,348	157,423	137,072	115,232			128,960	121,472
162 Біотехнології та біоінженерія	185,120	170,560	161,616	127,920				
181 Харчові технології	178,639	152,331	145,754	120,640				
191 Архітектура та містобудування	197,392	174,512	172,224	156,000				
192 Будівництво та цивільна інженерія	175,881	152,331	138,540		156,574	146,815	142,147	124,800
193 Геодезія та землеустрій	190,244	167,394	145,184	132,600	151,270		134,992	
201 Агрономія	189,459	152,373	152,373	112,528	151,482	131,327	127,084	
202 Захист і карантин рослин	159,328	143,844	133,449	118,768				
204 ТВПШТ	177,992	138,339			174,183	142,996		
205 Лісове господарство	164,848	144,799	143,017	113,568	168,455	143,420		
206 Садово-паркове господарство	185,004	153,816	141,511				138,320	
207 Водні біоресурси								
208 Агроінженерія	200	144,693	140,450	111,904	156,998	138,965	121,888	120,016
211 Ветеринарна медицина (магістри)	199,888	127,712						

212 Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза		135,408						
242 Туризм	187,408		160,992	112,944			129,168	126,048
275 Транспортні технології	154,752		131,664	124,384				
281 Публічне управління та адміністрування							159,744	148,512
293 Міжнародне право			167,232	141,400				

У 2021 році за скороченим терміном навчання на денну форму навчання зарахована 321 особа (у 2020 – 405), із них 6 (у 2020 - 4) зараховані на поповнення груп із нормативним терміном навчання. Вступники на базі ОС «Молодший спеціаліст» за структурою становлять: 185 - 57,6% (у 2020 - 213 (52,6 %)) - випускники коледжів СНАУ, 136 – 42,4% (2020- 188 (46%)) – випускники з інших коледжів та технікумів. Із зазначеної категорії вступили на навчання за кошти бюджетного фінансування – 223 студенти (у 2020 - 309), за комерційними угодами – 92 (у 2020 - 88).

На денну форму навчання для здобуття ступеня магістра всього зараховано 296 осіб (у 2020 – 508). На місця державного замовлення були зараховані 240 вступників (у 2020 - 362), а за комерційними угодами – 56 (у 2020 - 146).

На всі спеціальності за скороченим терміном навчання ОС бакалавр та на ОС магістр обсяги державного замовлення (після коригування) виконані на 100%.

На заочну форму навчання зараховано 615 вступників (у 2020 -823), із них на освітній ступінь бакалавра зараховано 233 особи (у 2020 - 278), із них на місця державного замовлення – 68 осіб (у 2020 - 68). На здобуття ступеня магістра зараховано 382 особи (у 2020 - 545), із них на місця державного замовлення – 33 особи (у 2020 - 90).

Щодо вступників-іноземців, то у 2021 році зараховано 121 вступник (у 2020 – 68):

- денна форма ОС магістр – 64 (у 2020 -12), ОС бакалавр 48 (у 2020 -42);
- заочна форма ОС магістр – 1 (у 2020 -0), ОС бакалавр 8 (у 2020 -14).

2. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ

У 2021 році науково-дослідна робота виконувалася згідно із затвердженим тематичним планом Міністерства освіти і науки України, на замовлення стейкхолдерів та в межах ініціативних тематик кафедр.

У 2021 році в рамках виграного конкурсу МОН науковці університету виконували 7 наукових проєктів:

- «Методологія формування мікропопуляцій худоби з унікальними продуктивними властивостями за використання селекційних, генетичних та біотехнологічних методів» (400 тис. грн.). Науковий керівник – д.с.г.н., проф. В.І.Лади́ка. Термін виконання 2020-2022 рр.

- «Скринінг сортів і гібридів картоплі за адаптивністю до екологічних умов та здатністю відновлення їх генетичного потенціалу» (711,150 тис. грн.). Науковий керівник – д.б.н., проф. І.М.Коваленко. Термін виконання – 2020-2021.

- «Впровадження нанокompозитних матеріалів у інноваційні технології інкубації яєць сільськогосподарської птиці» (200 тис. грн.). Науковий керівник – д.с.-г.н., проф. О.Г.Бордунова. Термін виконання – 2019-2021.

- «Науково-обґрунтована концепція профілактики епідеміологічнозначимих бактеріальних хвороб тварин на основі використання інноваційних технологій» (300 тис. грн.). Науковий керівник – д.вет.н., проф. Т.І.Фотіна. Термін виконання 2021-2022 рр.

- «Наукове обґрунтування агротехнологічних та економічних параметрів вирощування та зберігання продукції рослинництва в органічному виробництві» (480 тис. грн.). Науковий керівник – к.с.-г.н., доц. А.О.Бутенко. Термін виконання 2021-2022 рр.

- «Управління конкурентоспроможністю підприємств на засадах інноваційного маркетингу» (700 тис. грн.) Науковий керівник – д.е.н., проф. Ю.І.Данько. Термін виконання – 2019-2021 рр.

- «Соціально-етичний маркетинг як інструмент забезпечення сталого розвитку» (740 тис. грн.) Науковий керівник – к.е.н., доц. Є.О.Голишева. Термін виконання – 2020-2022 рр.

Загальна сума фінансування наукових проєктів Міністерством освіти і науки України у 2021 році становила 3 531,150 тис. грн.

У 2021 році продовжилась робота за трьома проєктами Erasmus+.

Проєкт Erasmus+ Жана Моне «Продукування та поширення ідей циркулярної економіки відповідно до Плану дій ЄС» (ACET&I) » № 620966-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-PROJECT (Грантова Угода № – 620966). Термін дії – 04.11.2020 – 03.11.2022. Керівник проєкту – к.е.н., доц. Т.І. Шевченко.

Проєкт Erasmus+ Жана Моне “Кліматичне лідерство ЄС” (EUCLead) №620031-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR. Термін дії – 01.09.2020 – 31.08.2023. Керівник проєкту – к.т.н., доц. О. С. Мельник.

Проєкт ERASMUS + КА 2 CBHE «Інтеграція та адаптація іноземних студентів» (INTERADIS) № 619451-EPP-1-2020-1-NL-EPPKA2-CBHE-JP. Термін дії: з 15.11.2020 по 14.11.2023. Керівник проєкту – д.е.н., проф. Данько Ю.І.

У 2021 році розпочалась робота ще над двома великими проєктами:

Проєкт Erasmus+ Жана Моне “Найкраща практика життєвого циклу оцінки, соціального, оточення і бухгалтерінг та звітність звітування” / EULASTING No 101047667-ERASMUS-JMO-2021-MODULE Термін дії – 01.09.2022 – 31.08.2023. Керівник проєкту – к.т.н., доц. О. В. Пасько.

Проєкт Міжнародної організації праці Розширення можливостей формальної зайнятості за рахунок зеленого та крафтового туризму в межах «Туристичного трикутника Сумщини». Керівник проєкту – к.т.н., доц. О. С. Мельник.

Робота зі стейкхолдерами у 2021 році виконувалася за 41 договором з агроформуваннями Сумської області та підприємствами України. Профінансовано на суму 3 212,838 тис. грн. Крім того, 88 тем виконувались співробітниками університету за власні кошти в межах ініціативних тематик.

Фінансування наукових досліджень

У 2021 році університет продовжив закупівлю обладнання для лабораторій. Було придбано наукового обладнання на суму 500 тис. грн.

Протягом 2021 року в університеті працювали 2 спеціалізовані вчені ради по захисту дисертацій наукового ступеня доктора наук:

- Д 55.859.01 за спеціальностями 08.00.03 – економіка та управління національним господарством та 08.00.04 – економіка та управління (за видами економічної діяльності);

- Д 55.859.03 за спеціальностями 06.01.05 – селекція і насінництво та 06.01.09 – рослинництво.

За звітний рік у спецрадах був проведений захист 23 дисертаційних робіт: 10 – на здобуття ступеня доктора наук і 13 – кандидата.

Співробітниками університету за звітний період було захищено 5 докторських та 7 кандидатських дисертацій, до того ж вчене звання професора присвоєно 9 НПП, а доцента – 32 НПП СНАУ.

В аспірантурі та докторантурі навчається 229 осіб (аспірантів – 225 та докторантів – 4).

Навчання в аспірантурі здійснюється за 12, а в докторантурі за 7 спеціальностями.

Протягом 2021 року були створені 29 разових спеціалізованих вчених рад щодо атестації аспірантів на здобуття наукового ступеня доктора філософії. На сьогодні відбулися 16 захистів дисертацій доктора філософії та по 10 здобувачам підтверджене рішення щодо видачі диплома доктора філософії.

У звітному році науковцями отримано 14 патентів на корисну модель. Було подано 8 заявок, із них 6 - на винахід.

Опубліковано у міжнародній науково метричній базі Scopus – 149 та Web of Science – 109 наукових статей (станом на 15.12.2021).

Публікації в наукометричних базах даних (станом на 15.12.2021)

На кінець 2021 року 459 науковців (НПП та аспіранти), афілійованих із СНАУ, мають хоча б одну публікацію у Scopus, і 70 – мають 5 і більше публікацій у Scopus.

Протягом 2021 року публікації науковців СНАУ у Scopus цитували 658 разів, у Web of Science Core Collection – 428.

Станом на 15.12.2021 року H-Index СНАУ у Scopus дорівнює 22, у Web of Science Core Collection – 19.

Протягом 2021 року на базі університету були проведені традиційні квітнева і листопадова конференції. Опубліковано 1361 наукових статей та тез доповідей студентів. Взяли участь у Всеукраїнському конкурсі

студентських наукових робіт із природничих, технічних і гуманітарних наук у 2020-2021 н.р. 106 студентів із 80 студентськими науковими роботами за 44 спеціальностями конкурсу. 44 студенти стали переможцями. У 2021 році університет був базовим для проведення конкурсу за спеціальностями «Садово-паркове господарство» та «Економіка АПК та сільського господарства». У конкурсах взяли участь 28 та 76 робіт відповідно, із них стали переможцями: 9 та 22.

У звітному році стипендію Кабінету Міністрів України молодим вченим отримували 2 науковці - Блюмська-Данько К.В., Соларьов О.О.

Продовжилась робота над грантами, отриманими в конкурсі наукових проектів МОН для молодих вчених (Данько Ю.І., Голишева Є.О.).

Академічна доброчесність у науковому процесі дотримувалася завдяки сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу та використанням програм перевірки на плагіат. Редакційні колеги наукових видань, щодо яких Сумський національний аграрний університет є засновником, перейшли до колегіального (peer-review) процесу рецензування статей, що надходять до редколегій, у частині експертної (із залученням членів редколегій, зовнішніх експертів, запровадження процедур «сліпого» «подвійного» рецензування) та програмної перевірки поданих матеріалів на предмет академічного плагіату.

На сьогодні використовуються два програмних продукти: *Unicheck* (*unicheck.com*), що належить ТОВ «Антиплагіат», та програмний продукт ТОВ «Плагіат» *StrikePlagiarism.com*. У системі *Unicheck* університет має 20000 сторінок за 2021 р. і планує у стратегічній перспективі мати близько 30000 сторінок перевірки щорічно, у системі *StrikePlagiarism.com* на сьогодні 1500 великих документів, які розподіляються між відділом якості (перевірка кваліфікаційних робіт) та аспірантурою (перевірка дисертацій). Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій, що діють при СНАУ, зобов'язані перевіряти роботи на унікальність тексту, використовуючи *Unicheck* (*unicheck.com*).

У 2021 році також триває проєкт під егідою Американських рад вищої освіти та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти «Академічна доброчесність у системі внутрішнього забезпечення якості освіти». СНАУ разом із 153 ЗВО України продовжує брати активну участь у програмі.

СНАУ через національну підписку з боку МОН надає доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, зокрема і віддалений, яким скористалися науковці в період карантинних обмежень. Взимку СНАУ першим в Україні отримував від Elsevier тестовий доступ до нових інноваційних продуктів компанії – SciVal та Funding Institutional.

У Сумському національному аграрному університеті видається 6 наукових журналів. Усі вони визнані фаховими виданнями Категорії «Б» (накази МОН України від 24.09.2020 р. № 1188, від 17.03.2020р. № 409) та індексуються в міжнародній наукометричній базі Index Copernicus.

3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

У поточному році Вченою радою був прийнятий Стратегічний план інтернаціоналізації Сумського національного аграрного університету на 2021-2025 роки, який спрямований на посилення процесів інтернаціоналізації університету.

Підготовка навчання іноземних громадян залишається пріоритетним завданням міжнародної діяльності. На сьогодні в університеті навчається 475 студентів та аспірантів із 29 країн світу. Додатково в цьому році обрали університет для навчання студенти із Панами, Республіки Маврикій, Королівства Есватіні та Лівії. У 2021 році залучено на навчання 192 іноземних громадянина, більше на 77 порівняно з минулим роком. Університет постійно здійснює діяльність щодо розширення країн-партнерів, із яких приїжджають на навчання іноземні студенти.

Надходження коштів за навчання та проживання в гуртожитку від іноземних студентів у 2021 році складають 18 млн грн, у 2020 році – 12 млн. грн.

На факультетах економіки та менеджменту, інженерно-технологічному, ветеринарної медицини, агротехнологій та природокористування викладання дисциплін, підготовка аспірантів здійснюється англійською мовою.

На виконання угоди про запровадження бакалаврської освітньої програми між Хенаньським інститутом науки і технології (КНР) та Сумським національним аграрним університетом, погодженої Міністерством освіти Китаю, 4 викладачі ветеринарного факультету здійснювали навчання китайських студентів англійською мовою.

В університеті вживаються заходи щодо покращення соціальної адаптації іноземних студентів, матеріально-технічної бази, організації навчального процесу та умов проживання.

Додатково у 2021 році підписані угоди з чотирма навчальними закладами Китайської Народної Республіки та Республіки Індії про підготовку студентів, аспірантів, академічну мобільність.

В університеті успішно розвивається програма подвійних дипломів за спеціальністю «Аграрний менеджмент», акредитацію якої європейським акредитаційним агентством ACQUIN продовжено до 2023 р.

У програмах академічної мобільності у 2021 році взяли участь 11 студентів, зокрема студенти навчалися в Університеті прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф, Німеччина, Комратському державному університеті, Молдова та Чеському університеті прикладних наук, м. Прага, Чехія.

Протягом 2021 року 368 студентів Сумського національного аграрного університету пройшли виробниче стажування на провідних підприємствах Німеччини, Польщі, Великої Британії, Данії, Швейцарії, Нідерландів, Швеції; у науково-практичних стажуваннях взяли участь 46 науково-педагогічних працівників, зокрема в закладах вищої освіти Литви, Нідерландів, Німеччини, Польщі, Туреччини, Франції, Чехії.

Для покращення можливостей академічної мобільності студентів та викладачів університету продовжується пошук нових партнерів та у 2021 році було підписано угоди щодо академічної мобільності із трьома турецькими інституціями, а саме Sivas Cumhuriyet University, Erciyes University, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi.

4. ВИХОВНА, КУЛЬТУРНО-МАСОВА ТА СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА

4.1. Єдність навчального і виховного процесів

Виховна робота, що реалізується в Сумському НАУ, є невід’ємною частиною освітньо-навчального процесу і проводиться на плановій основі відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Конституції України, Статуту Університету, Державної цільової програми «Молодь України» на 2021-2025 роки, Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та інших нормативно-правових документів, що регламентують навчальну та позанавчальну діяльність. На кожний навчальний рік розробляється план виховної роботи в університеті. Відповідно затверджуються плани виховної роботи факультетів, кураторів академічних груп.

Навчально-виховний процес у 2021 році був спрямований на створення сприятливих умов для всебічного розвитку студентів, їх адаптації в соціумі, формування демократичного світогляду, ціннісних орієнтирів, засвоєння морально-етичних норм, сприйняття власної індивідуальності, впевненості в собі; усвідомлення вибору здорового способу життя; пропаганду духовних надбань українського народу; виховання любові до рідної землі, мови; формування правової культури, негативного ставлення до протиправних діянь; розвиток студентського самоврядування, співпрацю із закладами охорони здоров’я та громадськими організаціями.

Протягом 2021 року в університеті організовані і проведені численні семінари, круглі столи, конференції, лекції виховної тематики, тренінгові заняття, присвячені актуальним проблемам суспільного життя.

У 2021 році на факультетах для студентів проведено 706 виховних заходів, із них морально-етичного спрямування – 83; інтелектуально-духовного – 135; національно-патріотичного – 104; громадсько-правового – 69; трудового – 62; екологічного – 89; родинно-сімейного – 74; формування здорового способу життя – 90.

Сумським національним аграрним університетом розроблено та впроваджено за підтримки департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації 2 фестивалі-конкурси мистецтв – Міжрегіональний фестиваль-конкурс мистецтв «Творча країна СНАУ» та обласний багатожанровий фестиваль-конкурс мистецтв (напряму національно-патріотичного виховання) «Осінь палітра талантів Сумщини», у яких взяла участь учнівська та студентська молодь Сумщини.

Студенти Сумського НАУ організують та беруть активну участь у благодійних акціях міста, області. У Сумському НАУ створено волонтерську службу «Під крилом добра СНАУ», яка систематично організовує та долучається до різних волонтерських рухів та благодійних акцій. Волонтерською службою організовано низку благодійних акцій: «Добрий Halloween» разом із Центром донорства, що був присвячений здачі крові для дитячого гематологічного відділення м. Суми; «Лапка щастя», для притулку бездомних собачок; Міжнародна акція «Всесвітній день прибирання – World Cleanup Day» (студенти Сумського НАУ долучилися до акції); «Радість кожній дитині» (збір коштів для КЛЗСЦЗ «Сумський обласний спеціалізований будинок дитини»); організація благодійної акції зі збору речей для дідуся та бабусь геріатричного пансіонату для ветеранів війни та праці; «Безпритульні тварини – наші друзі!» (студенти Сумського НАУ долучилися до акції комунального притулку для тварин); «Від серця до серця» (студенти долучилися до Всеукраїнського благодійного фонду по збору коштів для немовлят).

Волонтерська служба бере участь у Міжнародному волонтерському русі (проект «Соціальний бриз»): «Подаруй малечі свято» (збір коштів для дітей Сумського обласного спеціалізованого будинку дитини); «Подаруй тепло» (збір коштів, речей та їжі для людей похилого віку Сумського геріатричного пансіонату); «Новий рік кожній дитині» (збір коштів для дітей Сумського обласного спеціалізованого будинку дитини), здача крові для дітей онкогематологічного відділення м. Суми «Кожна краплинка дитині!» тощо.

Волонтерською службою отримано мікрогрант від Goodacity, який надав додаткову можливість реалізувати благодійну акцію «Святий Миколай кожній дитині».

Івенти: «Міс СНАУ», «Кращий студент року», «Зліт іменних стипендіатів та відмінників навчання», «ДНК нації», Міжрегіональний багатожанровий фестиваль-конкурс «Творча країна СНАУ», обласний багатожанровий фестиваль-конкурс, спрямований на національно-патріотичне виховання «Осінь палітра талантів Сумщини».

Студенти СНАУ у 2021 році є учасниками: Національної асамблеї студентів України; Об'єднаної ради студентського самоврядування аграрних ЗВО України; Української асоціації студентів; Програми особистісного і професійного розвитку «Державотворець» у Сумській області; Симуляційної гри «У шкурі депутата» на базі Сумської міської ради; «Школи Активної Громади «Верховна Рада зсередини»; Програми «Стажування молоді у Сумській міській раді 2021»; Всеукраїнського форуму «Let's do it Ukraine», студентської ради аграрних університетів тощо.

4.2. Удосконалення індивідуальної, виховної і профілактичної роботи

З метою систематичного аналізу результатів навчальних досягнень, відвідування навчальних занять, розгляду здійснених студентами правопорушень, забезпечення виконання студентами своїх обов'язків,

захисту прав студентів, посилення участі студентів у громадському житті груп, факультетів, університету, сприяння гармонійному розвитку особистості на факультетах проводяться засідання навчально-виховних комісій.

У 2021 році на факультетах проведено 65 навчально-виховних комісій, на яких розглянуті питання порушення правил поведінки студентами, пропуски навчальних занять, неуспішність, порушення правил проживання в гуртожитку, антисанітарний стан кімнат тощо.

На внутрішньому обліку у 2021 році перебувало 3 студентів, які скоїли правопорушення (вживання спиртних напоїв).

4.3. Організація соціально-психологічної допомоги студентам

Нові виклики сьогодення, постійні зміни в суспільстві, розвиток освіти України та загальноосвітні тенденції актуалізують психологічний супровід навчально-виховного процесу та формують загальне спрямування діяльності психологічної служби системи освіти. Це супровід суспільно значущих освітянських інновацій, соціально-психологічний супровід студентів із сімей вимушено переміщених осіб, студентів-сиріт, дітей з інвалідністю, студентів «групи ризику», створення умов для соціально-психологічного комфорту і безпеки молоді.

Серед студентів СНАУ є такі категорії, як студенти-сироти і студенти, позбавлені батьківського піклування (78 осіб), студенти із числа внутрішньо переміщених осіб (15 осіб), студенти із малозабезпечених (12 осіб) та багатодітних родин (56 осіб), діти учасників бойових дій (115 осіб), учасники бойових дій (22 особи), особи з інвалідністю (48), діти, які потерпіли від Чорнобильської катастрофи (4 особи). Дані категорії студентів потребують соціально-психологічного супроводу.

З метою сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, охорони психічного здоров'я і надання психологічної допомоги (психологічної підтримки) всім учасникам освітнього процесу у СНАУ працює психологічна служба.

Упродовж 2021 року практичними психологами надано індивідуальних консультацій понад 960 студентам та понад 90 викладачам, просвітницькою роботою було охоплено понад 4000 студентів (тренінги з адаптації для студентів першого курсу («Швидка адаптація», «Успішний студент», «Студентське життя: очікування – реальність»).

Достатньо важливе місце в роботі психолога займає профілактична робота. Протягом 2021 року психологічною службою були проведені такі заходи: «Безпечний Інтернет», «Стоп-булінг», «Подумай про майбутнє! Обери життя», «Як не потрапити в полон депресії», «Здоровий спосіб життя», «Життя без наркотиків», ««Забий» на паління», «Наркотики і ВІЛ», «Відмовся від тютюнопаління», «Я – особистість» та ін.

З метою просвітницької діяльності психологічною службою було розроблено низку заходів та акцій, а саме: «Не дай СНІДу шанс», «Насильство. Міфи і реальність», «Толерантність у житті студента»,

«Запобігання торгівлі людьми» «Як не потрапити в рабство», челендж «Стоп-СНІД», просвітницькі заходи щодо роботи психолога у рамках тижня психології тощо. А також для більшої уваги до актуальних проблем було відзнято та випущено соціальні відеоролики, перегляди яких привернули увагу великої кількості людей, а саме: «Людина – не товар», «Ти думаєш, що психологія – це нудно?», «Усе може бути по-іншому».

Також психологічна служба університету проводить активну профорієнтаційну роботу, зокрема майстер-класи та тренінги для учнів шкіл та студентів коледжів, взяла участь у створенні профорієнтаційного курсу «Змоделюй своє майбутнє», за допомогою якого учні можуть вдало обрати свою майбутню професію.

Для більш зручного користування як для психологів, так і для клієнтів була створена електронна скринька довіри, на яку кожен може надсилати анонімні листи.

Уже другий рік працює психологічний кіноклуб Cinema_SNAU, де бажаючі можуть не тільки переглянути фільм, а й поділитися своїми враженнями, емоціями та думками і дізнатися щось нове для себе. У 2021 році кіноклуб почав активно співпрацювати із Планетою кіно, що ще більше зацікавило студентів.

Діагностичною роботою було охоплено більше 3 тисяч респондентів (адаптація до нових соціально-побутових умов, мотивація вступу до університету, викладач очима студента, думка студентів щодо дистанційної форми навчання, вивчення думки респондентів щодо обізнаності із проблемами насильства, а також низка індивідуальних діагностик – комунікативні навички, емоційні стани, самооцінка, особливості характеру тощо).

Протягом 2021 року психологічна служба тісно співпрацювала із громадськими організаціями, такими як Клініка дружня до молоді, агенція промоції «Суми», волонтерська організація «Школа змін», правоохоронні органи.

Також здійснювалася активна робота з кураторами академічних груп студентів, на кураторських годинах проводилися різні тематичні тренінги, бесіди, лекції, семінари, вікторини, арт-терапевтичні майстер-класи («Тимбілдинг. Основи командоутворення», «Спілкування без конфліктів», «Техніки невербального спілкування», «Карта бажань», «Розвиток комунікативних навичок», «Цифрова гігієна», «Стресостійкість», «Як зберегти психологічну рівновагу?», «Мотивація. Як мрії зробити реальними?» та ін.)

Важливе місце у вдосконаленні роботи практичного психолога займає самоосвіта та саморозвиток. Протягом року практичні психологи брали участь у різного роду семінарах: «Здоров'я без сорому» від ГО «Дівчата» та ЮНІСЕФ, «Розвиток обдарованої особистості: світовий та вітчизняний контексти» від Національної академії педагогічних наук України та Інституту обдарованої дитини НАПН України, «Робота практичного психолога ЗФПО в умовах дистанційної освіти: виклики сьогодення».

Отже, робота практичного психолога є важливою та необхідною, особливо в сучасних умовах, тому що психічне здоров'я неабияк важливе для розвитку успішної і гармонійної особистості.

4.4. Діяльність творчих колективів

З метою розвитку естетичних потреб і почуттів, художніх здібностей і творчої діяльності, формування в молоді естетичних поглядів, смаків, які ґрунтуються на українських народних традиціях та кращих надбаннях світової культури, в університеті працюють творчі гуртки.

Народний ансамбль народного танцю «Весна» отримав у 2021 році гран-прі в Міжрегіональному багатожанровому онлайн фестивалі-конкурсі мистецтв «Творча країна СНАУ» та гран-прі в обласному багатожанровому онлайн фестивалі-конкурсі мистецтв «Осінь палітра талантів Сумщини».

Зразковий ансамбль сучасного бального танцю «Sway» у 2021 році отримав гран-прі, I, чотири II місця у Всеукраїнському фестивалі-конкурсі хореографічного мистецтва «Mega FREEDOM» 2021»; гран-прі, I місце в Міжрегіональному багатожанровому онлайн фестивалі-конкурсі мистецтв «Творча країна СНАУ»; I місце, гран-прі у Європейському Міжнародному фестивалі-конкурсі талантів «EUROPEAN KIDS AWARDS»; два I, два II місця, гран-прі у Всеукраїнському хореографічному фестивалі-конкурсі «ПА-ПА Dance Fest» 2021»; три I місця у Всеукраїнському хореографічному фестивалі-конкурсі «Dance Fest» 2021»; гран-прі в обласному багатожанровому фестивалі-конкурсі мистецтв «Осінь палітра талантів Сумщини»; три I місця, чотири II місця у Всеукраїнському фестивалі-конкурсі хореографічного мистецтва «Діти України».

Зразковий ансамбль сучасного танцю «Шарм» у 2021 році посів 1 і 2 у Всеукраїнському хореографічному фестивалі-конкурсі «Па-па Dance Fest» ; здобув гран-прі в Міжрегіональному багатожанровому онлайн фестивалі-конкурсі мистецтв «Творча країна СНАУ»; гран-прі в обласному багатожанровому онлайн-фестивалі-конкурсі мистецтв «Осінь палітра талантів Сумщини» .

Студентський Академічний хор «Юність» отримав такі визнання у 2021 році: у Міжрегіональному багатожанровому онлайн-фестивалі-конкурсі мистецтв «Творча країна СНАУ» (гран-прі, два I місця, III місце); у Міжрегіональному багатожанровому фестивалі-конкурсі мистецтв «Зірковий шанс» (два I місця, гран-прі); у Міжрегіональному багатожанровому фестивалі-конкурсі мистецтв «Різдвяне сяйво» (два I місця, одне гран-прі); в обласному багатожанровому фестивалі-конкурсі мистецтв «Осінь палітра талантів Сумщини» (I місце); у Міжрегіональному фестивалі-конкурсі дитячої та юнацької творчості «Водограй талантів» (три I місця).

Театральна студія Сумського НАУ «BRAVO!» у 2021 році посіла 1 місце в обласному багатожанровому фестивалі-конкурсі мистецтв «Осінь палітра талантів Сумщини» та в регіональному фестивалі-конкурсі «Козацькому роду нема переводу», присвяченому Дню Українського Козацтва.

4.5. Спортивні здобутки

Фізичне виховання в СНАУ сприяє вихованню у студентів фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей, забезпечує вдосконалення їх спортивної майстерності.

В університеті навчається 4 майстри спорту України та 2 КМС України, діє 9 спортивних секцій, у яких займається близько 148 студентів.

Відповідно до штатного плану роботи кафедри та для забезпечення участі студентів СНАУ в самодіяльних спортивних заходах у 2021 році проводилися внутрішньоуніверситетські змагання: з настільного тенісу серед студентів, які мешкають у гуртожитках; з настільного тенісу серед студентів факультетів СНАУ; турнір із волейболу (4x4) серед дівчат, присвячений Міжнародному жіночому дню 8 березня; змагання серед студентів факультетів СНАУ з міні-футболу та волейболу; змагання з футболу до 45-ої річниці Сумського національного аграрного університету, у яких студенти-іноземці виграли в українських студентів.

Чемпіони 2021 року:

Ятімов Бободжон – студент інженерно-технологічного факультету та **Синявін Владислав** – студент юридичного факультету. На Кубку України з козацького двобою, який відбувся в березні в місті Харків, стали переможцем та призером цих змагань.

Вепамурад Байраммурадов – у Фіналі Кубку України з панкратіону отримав I місце у ваговій категорії 84 кг, у розділі «Фул». Це вже далеко не перша перемога Вепамурада на змаганнях всеукраїнського рівня. На чемпіонаті Харківської області з греплінгу та панкратіону він також виборов почесне I місце.

Олег Легкий – студент юридичного факультету посів II місце у чемпіонаті України з вільної боротьби, виконав норматив Майстра спорту України.

У листопаді у відкритому Всеукраїнському турнірі з вільної боротьби пам'яті Іллі Кулика в м. Херсон Олег Легкий посів I місце, підтвердивши норматив Майстра спорту України.

Збірна іноземних студентів СНАУ з міні-футболу взяла участь у турнірі до Дня боротьби з расовою дискримінацією, де змагалася з командами закладів вищої освіти з міста Сум, Дніпра, Харкова. Також спортсмени-іноземці взяли участь у змаганнях з футболу, присвячених 30-ій річниці Незалежності України.

5. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ГОСПОДАРСЬКИЙ СТАН УНІВЕРСИТЕТУ

У 2021 році університетом здійснювалася робота щодо забезпечення високої ефективності діяльності та стійкого фінансово-економічного стану. Зусилля спрямовувалися на збільшення обсягів фінансування за рахунок пошуку та залучення додаткових надходжень до бюджету, економне та раціональне його використання.

Якість освіти значною мірою залежить від фінансового забезпечення її діяльності, тому джерелами фінансування доходів університету у 2021 році були:

- 1) кошти, отримані з бюджету (загальний фонд);
- 2) кошти, отримані за рахунок надання платних послуг (спеціальний фонд), який складається із:
  - надходження від навчання вітчизняних студентів за контрактом;
  - надходження від навчання іноземних громадян;
  - надходження від здійснення наукової діяльності;
  - надходження від діяльності структурних підрозділів, що надають платні послуги;
  - надходження від реалізації продукції комбінату громадського харчування;
  - надходження від надання комунальних послуг та проживання в гуртожитку;
  - надходження від реалізації с.-г. продукції;
  - надходження від оренди приміщення та реалізації майна.

У 2021 році університет по загальному фонду (за основною та стипендіальною програмою) профінансовано на суму **180 187,5 тис. грн.**, що більше на **24%** порівняно з минулим роком. Надходження до спеціального фонду склали **77 087,6 тис. грн.**, що більше порівняно з минулим роком на **15%**

Загальні обсяги та структура фінансування діяльності університету у 2020-2021 роках

Джерело фінансування	2020		2021		Відхилення, +,-
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	
Загальний фонд державного бюджету (за основною та стипендіальною програмою)	145 422,8	68,4	180 187,5	70,0	+34 764,7
Спеціальний фонд державного бюджету (власні кошти)	67 191,3	31,6	77 087,6	30,0	+9 896,3
УСЬОГО	212 614,1	100,00	257 275,1	100,00	44661,0

Фінансування, отримане з державного бюджету, використовувалось протягом 2021 року на оплату поточних та капітальних видатків згідно із затвердженим Міністерством освіти і науки України кошторисом.

Загальні обсяги та структура фінансування діяльності відокремлених структурних підрозділів – фахових коледжів СНАУ у 2021 році

Назва	Загальний фонд державного бюджету		Спеціальний фонд державного бюджету (власні кошти)	
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %
ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж СНАУ»	41 716,2	36,8	12 513,9	45,2
ВСП «Маловисторопський фаховий коледж імені П.С. Рибалка СНАУ»	15 132,9	13,3	1 305,7	4,7
ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ»	16 251,6	14,3	3 806,3	13,8
ВСП «Путивльський фаховий коледж СНАУ»	15 288,3	13,5	1 790,2	6,5
ВСП «Роменський фаховий коледж СНАУ»	18 164,1	16,0	3 398,4	12,3
ВСП «Сумський фаховий коледж СНАУ»	6 823,6	6,0	4 855,4	17,5
УСЬОГО	113 376,7	100,0	27 669,9	100,0

Обсяги та структура видатків за рахунок загального фонду університету у 2020-2021 роках

Статті витрат	2020 рік	2021р	Відхилення, +,-
Заробітна плата з нарахуваннями	97 109,6	121 676,3	+24566,7
Соціальні виплати дітям-сиротам	3 085,2	3 486,2	+401,0
Оплата енергоносіїв	11 177,8	10 736,1	-441,7
Стипендії	21 940,9	23 492,0	+1551,1
Придбання товарів, робіт та послуг	12 109,3	17 596,9	+5487,6
Видатки на відрядження	0,0	0,0	0,0
Капітальні видатки	0,0	3 200,0	+3200,0
УСЬОГО	145 422,8	180 187,5	+34764,7

Університет у 2021 р., як і в попередні роки, забезпечив у повному обсязі виплати заробітної плати, стипендій, надбавок, доплат до заробітної плати та виплату грошової допомоги на оздоровлення до щорічної відпустки науково-педагогічним, педагогічним працівникам, працівникам бібліотеки, медичним працівникам Університету в розмірі посадового окладу.

Обсяги та структура видатків за рахунок загального фонду ВСП - фахових коледжів СНАУ у 2021 році

Статті витрат	Сума, тис. грн.	% в структурі
Заробітна плата з нарахуваннями	87 966,2	77,6
Соціальні виплати дітям-сиротам	3 379,6	3,0
Оплата енергоносіїв	8 604,0	7,6
Стипендії	12 435,9	11,0
Капітальні видатки	991,0	0,9
УСЬОГО	113 376,7	100

Основними джерелами наповнення спеціального фонду університету у 2021 році були такі.

Обсяги та структура джерел наповнення спеціальному фонду університету у 2020-2021 році, тис. грн.

Статті доходів	2020	2021	Відхилення (+,-)
Доходи, отримані від освітньої діяльності:	42 808,2	49 878,2	+ 7 070,0
надходження від навчання вітчизняних студентів	25 727,4	26 900,8	+ 1 173,5
надходження від навчання іноземних громадян	8 943,3	10 807,7	+ 1 864,4
надходження від діяльності структурних підрозділів, що на надають платні послуги	8 137,6	12 169,6	+ 4 032,1
Доходи, отримані від господарської діяльності:	17 817,9	19 372,9	+ 1 555,0
надходження від реалізації продукції комбінату громадського харчування	2 393,1	2 780,2	+387,0
надходження від надання комунальних послуг та проживання в гуртожитку	13 807,0	14 993,6	+ 1 186,6
надходження від реалізації с. – г. продукції	994,8	1 208,9	+ 214,1
надходження від оренди та реалізації майна, інші	623,0	390,2	- 232,7
Доходи від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	6 565,2	7 836,5	+ 1 271,3
УСЬОГО	67 191,3	77 087,6	+ 9 896,3

Кошти, які надійшли до спеціального фонду університету, використані на утримання університету – виплату заробітної плати з нарахуваннями, сплату комунальних послуг, забезпечення навчального процесу, утримання гуртожитків та житлових будинків, поточних ремонтів будівель і споруд, сплату податків, придбання продуктів харчування для КГХ, ПММ, будівельних матеріалів, господарського інвентаря та ін.

Обсяги та структура джерел наповнення спеціальному фонду відокремлених структурних підрозділів – фахових коледжів СНАУ у 2021 році

Статті витрат	Сума, тис. грн.	% в структурі
ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж СНАУ»		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	1820,1	14,5
Доходи, отримані від господарської діяльності	9390,3	75,0
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	113,1	0,9
Доходи від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	1190,4	9,5
ВСП «Маловисторопський фаховий коледж імені П.С.Рибалка СНАУ»		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	226,2	17,3
Доходи, отримані від господарської діяльності	712,6	54,6
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	6,7	0,5
Доходи від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	360,2	27,6

ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ»		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	869,5	22,8
Доходи, отримані від господарської діяльності	2016,2	53,0
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	33,2	0,9
Доходи від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	887,4	23,3
ВСП «Путивльський фаховий коледж СНАУ»		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	864,9	48,3
Доходи, отримані від господарської діяльності	474,7	26,5
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	0,2	0,0
Доходи від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	450,4	25,2
ВСП «Роменський фаховий коледж СНАУ»		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	293,5	8,6
Доходи, отримані від господарської діяльності	2880,1	84,7
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	27,5	0,8
Доходи від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	197,3	5,9
ВСП «Сумський фаховий коледж СНАУ»		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	4429,4	91,2
Доходи, отримані від господарської діяльності	97,1	2,0
Доходи від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	328,9	6,8

Кошти, які надійшли до спеціального фонду відокремлених структурних підрозділів, використані на виплату заробітної плати з нарахуваннями, сплату комунальних послуг, забезпечення навчального процесу, утримання гуртожитків та житлових будинків, поточних ремонтів будівель і споруд, сплату податків, придбання продуктів харчування, ПММ та ін.

Структура та динаміка основних статей використання коштів спеціального фонду університету у 2020-2021 році

Статті витрат	2020 рік	2021р	Відхилення,+,-
Заробітна плата з нарахуваннями	44 446,3	49 292,7	+4 846,4
Придбання товарів, робіт і послуг	9 493,4	9 321,5	-171,9
Відрядження	167,9	723,5	+555,6
Оплата комунальних послуг	6 204,9	12 412,3	+6 207,4
Соціальні виплати	296,3	495,4	+199,1
Придбання обладнання довгострокового користування, література	532,2	499,5	-32,7
Капітальні видатки на будівництво, реконструкцію, реставрацію та ремонти	4 434,5	1 503,4	-2 931,1
УСЬОГО	65 575,5	74 248,3	+8 672,8

Фінансові ресурси університету першочергово спрямовуються на соціальний захист працівників Університету, де найбільшу питому вагу мають видатки на оплату праці, премії, матеріальну допомогу.

2021 р. характеризується значними витратами на заробітну плату з нарахуваннями на неї. Питома вага фонду заробітної плати у структурі видатків пов'язана з підвищенням заробітної плати науково-педагогічним та педагогічним працівникам, премій, надбавок до заробітної плати, матеріальної допомоги та інших виплат.

Структура та динаміка основних статей використання коштів спеціального фонду відокремлених структурних підрозділів – фахових коледжів СНАУ у 2021 році

Статті витрат	Сума, тис грн.	% в структурі
Заробітна плата з нарахуваннями	16 209,2	78,0
Придбання матеріалів, обладнання, інвентарю	1970,1	9,5
Придбання продуктів харчування	314,9	1,5
Оплата послуг сторонніх організацій	515,4	2,5
Відрядження	19,5	0,1
Оплата енергоносіїв	1649,5	7,9
Сплата податків	92,0	0,4
ВСЬОГО	20 770,6	100

Використання коштів загального та спеціального фондів на виплату заробітної плати у 2014-2021 р. відображено в таблиці.

Питома вага фонду оплати праці університету за 2015-2021 рр.

Роки	Показники	Загальний фонд	Спеціальний фонд	% по загальному фонду в заг фонді оплати праці	% по спеціальному фонду в заг фонді оплати праці
2015	Заробітна плата	34941,3	27635,3	55,0	45,0
2016	Заробітна плата	39 250,2	35471,2	53,0	47,0
2017	Заробітна плата	59 773,3	40 255,7	59,8	40,2
2018	Заробітна плата	69 636,1	45 245,4	60,6	39,4
2019	Заробітна плата	86 758,5	50 081,0	63,4	36,6
2020	Заробітна плата	97 109,6	44 446,3	68,6	31,4
2021	Заробітна плата	121 676,3	49 292,7	71,2	28,8

У 2021 році вдалося вирівняти співвідношення виплат заробітної плати між загальним та спеціальним фондами відповідно до приведеного контингенту.

**Структура та динаміка використання коштів на видатки
соціального спрямування у 2020-2021 рр.**

Статті витрат	Видатки за 2020 рік	% в структурі ФОП	Видатки за 2021 рік	% в структурі ФОП	Відхилення, (+,-)
Допомога на оздоровлення науково-педагогічним працівникам, тис. грн.	3 125,1	2,2	3 719,8	2,2	+594,70
Матеріальне заохочення (премії), тис. грн.	9 561,3	6,8	12 752,0	7,5	+3 190,70
Матеріальна допомога, тис. грн.	329,6	0,2	523,4	0,3	+193,80
Виплата допомоги на оздоровлення на 1 науково-педагогічного працівника, грн.	8 117,1	*	9879,9	*	+1 702,85
Виплата матеріальної допомоги на 1 працівника обслуговуючого персоналу, грн.	902,9	*	1738,9	*	+835,97
<i>Всього видатків соціального спрямування</i>	13 016,0	*	16 995,2	*	+3 979,20

Порівняно з 2020 роком у 2021 році відбулося збільшення видатків соціального спрямування майже на **4,0 млн. грн.**

Дебіторська заборгованість станом на 01.01.2022 склала **5508,1** тис. грн., із них по оплаті за освітні послуги - **2546,3** тис. грн., по оплаті за послуги, надані у сфері господарської діяльності - **2961,8** тис. грн.

Прострочена дебіторська заборгованість відсутня.

Станом на 01.01.2022 кредиторська заборгованість не обліковується. Усі юридичні та фінансові зобов'язання взяті в межах бюджетних призначень на 2021 рік.

Університет у 2021 р. отримав спонсорську допомогу у вигляді благодійних внесків та дарунків на суму **5044,4** тис. грн. (будівельні матеріали, господарські матеріали, інвентар тощо)

Державне майно, що перебуває на балансі Університету, використовується ефективно, за призначенням. Стан його збереження характеризують такі показники:

- вартість державного майна, що перебуває на балансі Університету, складає **162 260,4** тис. грн.; (необоротні активи, біологічні активи , виробничі запаси);

- кількість матеріально відповідальних осіб, за якими закріплено майно – **231**;

- кількість договорів про матеріальну відповідальність – **231**.

Річна інвентаризація майна, коштів і фінансових зобов'язань за 2021 р. проведена в повному обсязі. Протокол результатів інвентаризації затверджено на засіданні робочої інвентаризаційної комісії. Щомісячно проводяться перевірки матеріально відповідальних осіб щодо додержання правил збереження та експлуатації державного майна.

У 2021 році було введено в експлуатацію об'єкт "Центр точного землеробства" вартістю **8448,2** тис. грн. для забезпечення практичного навчання студентів.

Бухгалтерська звітність як єдина система даних про майновий та фінансовий стан Університету, статистична звітність та інші відомості про роботу ВНЗ до контролюючих органів подавались в установлені строки.

Розрахунки з установами, організаціями, банками, постачальниками та іншими організаціями Університет здійснює своєчасно. Прострочена заборгованість відсутня. Зі сплати податків і зборів боргів немає. Обслуговування і використання бюджетних коштів, укладання договорів оренди нерухомого майна, закріпленого за Університетом, здійснюється відповідно до встановленого порядку.

На стипендіальне забезпечення студентів та аспірантів у 2021 р. витрачено **23 492,0** тис. грн. Це кошти Державного бюджету. Мінімальний розмір стипендії становить **1300** грн., студента-відмінника **1892** грн.

Напрями використання коштів на матеріальну підтримку та оновлення матеріально-технічної бази університету по загальному та спеціальному фондах у 2020-2021 рр., тис. грн.

Показники	2020р	2021р	Відхилення, +/-
Паливно-мастильні матеріали та запчастини	1 355,3	1 425,7	+ 70,4
Будівельні матеріали (зокрема електро, сантехнічні, виготовлення меблів, металопластикові конструкції)	8 064,5	12 423,9	+4 359,4
Навчальні матеріали, посібники та обладнання	410,9	276,6	-134,3
Комп'ютерна техніка та обладнання	850,0	33,0	-817,0
Господарські матеріали (інвентар, засоби гігієни та ін.)	687,9	1 704,1	+1 016,2
Придбання матеріалів для ведення с. – г. діяльності	627,8	1 129,8	+502,0
Навчальне обладнання, інструменти, прилади та інвентар (факультети)	412,3	401,2	-11,1
Усього	12 408,7	17 394,2	+4 985,5

Протягом року було використано коштів у сумі **17,4** млн. грн. на розвиток матеріально-технічної бази.

Ефективність використання с.-г. угідь у 2020-2021році

Показники	од. виміру	2020 рік	2021р	Відхилення +/-
Усього земельних угідь	га	522,78	522,78	*
з них сільськогосподарських угідь	га	425,76	425,76	*
з них обробляється власними силами	га	64,6	64,6	*
Фінансові результати				
Усього надійшло коштів від обробітку ґрунту	тис.грн.	2 520,9	1 853,99	-666,91
Отримано доходу з 1 га				
Від обробітку власними силами	грн/га	1 055,4	263,19	-792,21

Виробництво продукції рослинництва 2020 - 2021 рік, тис. грн.

Виробництво продукції	2020	2021	Відхилення +,-
Валова продукція, тис. грн.	1 203,9	880,71	-323,19
Відсоток забезпеченості кормами тварин, %	80	85	*

У результаті діяльності рослинницького підрозділу на **85 %** забезпечено потребу в основних видах кормів тварин.

Виробництво продукції тваринництва за 2020- 2021 рік, тис. грн.

Показники	2020	2021	Відхилення +,-
Валова продукція, тис. грн.	654,9	756,49	+101,59

6. АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКА РОБОТА

У 2021 році у Сумському НАУ були виконані наступні господарські роботи:

Заміна старих вікон на пластикові:

- навчальні корпуси - 148 шт.;
- гуртожиток №3 - 291 шт.

на суму: 5 413 129,59 грн.

Поточний ремонт покрівлі:

- головний корпус;
- навчальний корпус № 2 (блок А, Б, В);
- газова котельня.

на суму: 1 663 085,00 грн.

Відновлено пішохідні доріжки:

- гуртожитки №1-4;
- навчальний корпус № 2;
- територія машинно-тракторного парку.

на суму: 814 000,00 грн.

Заміна постільної білизни:

- гуртожитки № 1 - 4 - 210 шт.

на суму: 72 540,00 грн.

Заміна електричних плит:

- гуртожитки №1 - 4

25 шт. на суму: 150 000 грн.

Встановлено відеоспостереження на об'єктах:

- віварій;
- навчальний корпус № 2;
- комбінат громадського господарства;
- машинно-тракторний парк.

35 шт. на суму: 224 595,00 грн.

Закуплено меблів для 10 секцій (70 кімнат), ліжок 430 шт., матраців 430 шт.:

- гуртожитки № 1 - 4

на суму: 3 102 260,00 грн.

Ремонт душових 4 шт.:

- в гуртожитках № 1 – 4.

на суму: 798 678,00 грн.

Заготівля дров:

- план 3 500 м³
- фактично 3 500 м³

на суму: 2 898 000,00 грн.

Заготівля вугілля

- план 200 т.
- фактично 200 т.

на суму: 947 998,00 грн.

Закуплена техніка в машинно-тракторний парк:

- трактор МТЗ – 82 -1 (з балочним переднім мостом).

на суму: 82 300,00 грн.

- трактор газонокосарка HUSOVARNA TC 242 TX

на суму: 145 550,00 грн.

- газонокосарки 2 шт.

на суму: 19 620,00 грн.

Поточні ремонти навчальних корпусів та гуртожитків:

на суму: 3 349 994,00 грн.

7. ДОДЕРЖАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА, АКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

7.1. Діяльність юридичної служби щодо захисту правових та економічних інтересів Сумського НАУ

Протягом 2021 року на супроводженні в юридичному відділі Сумського НАУ перебувало 12 судових справ, з них:

1. За позовними заявами Сумського НАУ про стягнення заборгованості із боржників за неналежне виконання договірних зобов'язань щодо цільового пільгового державного кредитування для здобуття вищої освіти по 2 справах заявлено позовні вимоги на загальну суму **38418,03** грн.

2. За позовними заявами Сумського НАУ про відшкодування витрат за угодами про підготовку аспіранта за рахунок державного замовлення. На користь Університету стягнуто кошти у сумі **138 628,87** грн.

3. За позовними заявами Сумського НАУ про стягнення заборгованості із боржників за сплату житлово-комунальних послуг по 2 справах заявлено позовні вимоги на загальну суму **28 032,50** грн., із прийняттям рішень суду на користь Університету.

4. Опрацьовано, внесено пропозиції щодо змін, доповнень, уточнень до **36** положень про відділи, факультети, також до посадових інструкцій працівників Сумського НАУ.

5. Згідно із Регламентом взаємодії Сумського НАУ та його структурних підрозділів юридичний відділ також брав участь у проведенні перевірки

Відокремленого структурного підрозділу «Путивльський фаховий коледж Сумського НАУ».

6. Внесено **15** пропозиції щодо приведення у відповідність до чинного законодавства України деяких розділів Статуту Сумського НАУ та положень Коледжів.

7. Юридичним відділом відповідно до основних завдань щодо забезпечення законності у статутній діяльності університету та захисту його економічних, майнових та побутових інтересів:

- вивчено та погоджено наказів: з кадрових питань - **2550**, з основної діяльності - **472**, з адміністративно-господарської діяльності - 143, щодо особового складу студентів - **2677**, розпоряджень - **48**;

- проаналізовано, погоджено близько **500** договорів економічно-господарської діяльності університету та фахових коледжів, договорів цивільно-правового характеру, договорів із іноземними студентами;

- взято участь в атестації **5** педагогічних працівників;

- на підставі судових рішень та судових наказів ініційовано відкриття виконавчих проваджень органами ДВС щодо стягнення коштів на користь університету у сумі **145 854** грн., а також боржниками самостійно погашено заборгованість за судовими рішеннями без ініціювання примусового стягнення боргу на загальну суму **86 750** грн.

- опрацьовано, підготовлено відповіді на **20** запитів правоохоронних органів, працівників університету, громадських організацій тощо.

У зв'язку зі змінами у законодавстві з метою приведення у відповідність відділом опрацьовано положення Порядку призначення і виплати стипендії у СНАУ.

Визначальним є те, що в цьому році закінчилося позитивним вирішенням на користь Сумського НАУ судове провадження у господарській справі щодо стягнення коштів з університету на користь ТОВ «Відновлення інженерних систем» за договором, який визнано недійсним. Усунуто загрозу неправомірного стягнення з бюджетних асигнувань СНАУ коштів у сумі майже 200 000 грн.

Водночас подано позовну заяву до господарського суду Сумської області в аналогічному спорі з ТОВ «Промжитлосервіс», де засновник одна і та сама особа, про повернення безпідставно отриманих коштів за недійсним договором на суму (199 887 грн.).

Юридичний відділ за 2021 рік узяв участь у розробці нового деталізованого положення про Вчену раду Університету та регламент її роботи.

Крім цього, юридичним відділом здійснено суттєвий вклад у розробку Статуту «Асоціації тваринників та птахівників Сумщини».

У зв'язку із тим, що Університет ініціював створення Навчально-науково-консалтингового центру юридичного сприяння розвитку територіальних громад «ЗЕМЛЯ І ЗАКОН», юридичний відділ отримав доручення здійснити значний обсяг роботи з аналізу Положення про Центр та розробки програми запуску його в роботу, що вчасно було виконано.

8. УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

8.1. Звіт про роботу відділу кадрів Сумського НАУ за 2021 рік

Відділ кадрів є самостійним структурним підрозділом Сумського національного аграрного університету.

Відділ кадрів у своїй роботі керується чинним законодавством, Статутом Сумського НАУ, Колективним договором СНАУ, рішеннями Вченої ради Сумського НАУ, наказами і розпорядженнями ректора, розпорядженнями першого проректора Університету та Положенням про відділ кадрів.

Відділ кадрів відповідає за документальне оформлення трудових відносин в Університеті. Забезпечує дотримання трудового законодавства та організацію обліку і звітності з особового складу.

На даний час в Сумському НАУ працює 936 співробітників, із них:

1) штатних – 885:

- науково-педагогічних працівників – 342
- навчально-допоміжного персоналу – 109
- педагогічних працівників – 44
- адміністративного персоналу – 116
- бібліотека – 13
- робітники та обслуговуючий персонал – 261

2) зовнішніх сумісників – 51

Відділ кадрів готує проекти наказів ректора СНАУ з кадрових питань (про прийняття на роботу, переведення на іншу посаду, запровадження дистанційного режиму роботи, переведення у простій, переміщення на інше робоче місце, звільнення з роботи, зміну облікових даних, про надання відпусток, про заохочення, накладення стягнень та ін.), забезпечує реєстрацію наказів, формування їх у справи, поточне зберігання.

Усього в 2021 році підготовлено наказів із кадрових питань 2550, з них:

- з основного виду діяльності – 1977;
- щодо надання щорічних відпусток – 572.

У 2021 році звільнено з посад 211 штатних працівників; 287 – внутрішніх сумісників; 55 – зовнішніх сумісників.

У 2021 році прийнято на посади 169 штатних працівників; 345 – внутрішніх сумісників; 56 – зовнішніх сумісників.

Переведено по університету на інші посади 374 працівники.

Плинність кадрів у 2021 році в Сумському НАУ становить 22 %

Повідомлення Державній фіскальній службі про прийняття працівника на роботу — важлива складова процесу укладення трудового договору, передбачена частиною 3 статті 24 Кодексу законів про працю України. У 2021 році відділом кадрів надіслано 185 таких повідомлень до ДФС на 577 осіб.

Відповідно до ст. 19 ЗУ «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» норматив робочих місць працівникам з інвалідністю встановлюється в розмірі 4 % від кількості штатних працівників. Завдяки

співпраці відділу кадрів з міським центром зайнятості цей норматив в університеті виконується. Також працівники відділу співпрацюють із міським центром зайнятості в інших випадках, передбачених законодавством.

Працівники відділу кадрів постійно здійснюють роботу з ведення, обліку та зберігання трудових книжок; ведуть облік персоналу за картотекою особових карток працівників (типова форма № П-2); формують особові справи працівників та забезпечують їх зберігання.

До Єдиної державної бази освіти (ЄДБО) постійно вносять зміни щодо переміщень науково-педагогічних працівників та документів про вчене звання та науковий ступінь (433 картки).

Організують діяльність конкурсної комісії відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладанні з ними трудових договорів (контрактів).

За 2021 рік проведено три конкурси на заміщення 80 вакантних науково-педагогічних посад. Переукладено 243 контракти з науково-педагогічними працівниками.

За згодою трудових колективів факультетів призначено деканів юридичного та біолого-технологічного факультетів; продовжено термін перебування на посаді декану будівельного факультету та укладено з ними відповідні контракти.

Також організовано і проведено конкурс та за його результатами призначено директорів відокремлених структурних підрозділів «Глухівський агротехнічний фаховий коледж», «Сумський фаховий коледж» та «Путівльський фаховий коледж».

Контролюють ведення табельного обліку робочого часу у структурних підрозділах відповідно до Положення «Про порядок організації роботи з обліку використання робочого часу в Сумському національному аграрному університеті». На підставі службових записок керівників структурних підрозділів Університету працівники відділу кадрів готують проекти наказів про призначення осіб, відповідальних за ведення табеля у відповідних підрозділах, візують табелі в частині правильності відображення в них перебування працівника у відпустці, на лікарняному чи у відрядженні. Кожен місяць працівники відділу кадрів засвідчують двічі на місяць близько 90 табелів обліку робочого часу.

Проводять заходи щодо забезпечення дотримання працівниками трудової дисципліни та правил внутрішнього трудового розпорядку. За 2021 рік до дисциплінарної відповідальності притягнуто одного працівника СНАУ.

Розглядають подання та інші документи структурних підрозділів щодо заохочення працівників, готують проекти наказів, ведуть їх облік. Зареєстровано в журналі реєстрації вхідної кореспонденції та опрацьовано близько 1266 службових записок із питань заохочення, матеріальної допомоги та ін.

Готують і видають працівникам довідки з місця роботи. За 2021 рік видано 219 довідок з місця роботи до різних установ та організацій.

За 2021 рік відділом кадрів опрацьовано 922 листків тимчасової непрацездатності (з них: 531 паперовий та 391 електронний).

Щоденно до відділу кадрів звертається понад 20 працівників щодо засвідчення підписів, засвідчення копій документів, з приводу надання інформації про відпустки, правильності оформлення заяв, оформлення пенсії та з інших питань. Запрошуються співробітники для ознайомлення з наказами.

Працівники відділу надають методичну допомогу керівникам структурних підрозділів та директорам коледжів із питань розроблення положень про підрозділи та посадових інструкцій працівників, внесення змін до вказаних документів.

Готують пропозиції щодо внесення змін до колективного договору, правил внутрішнього трудового розпорядку.

Надають роз'яснення працівникам Університету з питань застосування законодавства про працю, внутрішніх нормативних документів.

У встановленому порядку передають справи Відділу до архіву Університету. У 2021 році до архіву СНАУ було передано 110 справ для довгострокового зберігання.

Крім того, відділ кадрів здійснює військовий облік військовозобов'язаних та призовників і бронювання військовозобов'язаних в Університеті, забезпечує взаємодію з районними (міськими) територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки.

У Сумському національному аграрному університеті перебуває на військовому обліку 2219 працівників та студентів-призовників, з них:

- 17 чоловік - командний склад;
- 79 чоловік - рядовий, сержантський та старшинський склад;
- 2123 - студенти-призовники, які здобувають вищу освіту на денній формі навчання.

У січні-лютому 2021 року проведена звірка облікових даних військовозобов'язаних Сумського НАУ з районними (міськими) територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки України.

У 2021 році оформлено 36 посвідчень та повідомлень на співробітників університету для зарахування їх на спеціальний облік (бронь).

Усім студентам-призовникам, які навчаються в університеті, до 01.10.2021 року видані довідки (додаток 20 до Положення № 352) на підтвердження відстрочки від призову до Збройних Сил України.

У звітний період підготовлені списки: всіх військовозобов'язаних і призовників Сумського НАУ; військовозобов'язаних, заброньованих згідно з переліками посад і професій, що залишаються для роботи в Сумському НАУ; військовозобов'язаних, які мають мобілізаційні розпорядження та підлягають призову в разі мобілізації та інші документи.

Підготовлений та розроблений перспективний план роботи відповідального за військовий облік та бронювання військовозобов'язаних та призовників.

Підготовлений звіт (додаток 3) ДСК «Про чисельність військовозобов'язаних Сумського НАУ, які заброньовані згідно з переліком посад і професій, військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час, станом на 01.01.2022 р. та буде надісланий до МОН, Департаменту освіти і науки України СОДА, Виконавчого комітету Сумської міської ради та Сумського МТЦК та СП.

Ведеться робота щодо роз'яснення правил військового обліку як військовозобов'язаним, так і призовникам.

На виконання розпоряджень військових комісарів України було проведено 9 оповіщень військовозобов'язаних і призовників щодо їх викликів до військових комісаріатів із дотриманням норм, установлених Постановою Кабінету Міністрів від 07.12.2016 р. № 921.

За результатами перевірки стану військового обліку Сумського національного аграрного університету 24.09.2021 Сумським міським територіальним центром комплектування та соціальної підтримки не виявлено недоліків, які впливають на ведення військового обліку, роботу оцінено на відмінно.

Військовий облік призовників і військовозобов'язаних здійснюється відповідно до вимог законів України та нормативно-правових актів.

8.2. Звіт про роботу Загального відділу

Загальним відділом Сумського НАУ за період 2020 року був виконаний наступний обсяг роботи:

Відповідно до листа МОН від 7.10.2019 р. № 1/9-628, Рішення Кабінету Міністрів України (протокол № 2 від 4.09.2019р.) було здійснено підключення до Системи електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ ОВВ);

Прийнято через СЕВ ОВВ за 2020 рік – **68** листів;

Прийнято, зареєстровано та направлено в роботу за резолюцією керівництва під особистий підпис виконавця - **3779** вхідних листів:

- з них визначені контрольними за резолюцією ректора та першого проректора – **158**.

Електронною поштою надійшло - **2237** листів.

Надіслано електронною поштою – **1623** листи

Зареєстровано та надіслано Укрпоштою – **3972** листи.

Звернень громадян – **1**.

Зареєстровано, зроблено копії та надано до відповідних структурних підрозділів під особистий підпис виконавців накази:

- з основної діяльності – **527**;

- з адміністративно-господарської діяльності – **417**;

зокрема наказів на відрядження співробітників – **168** (за кордон - **25**);

- щодо особового складу студентів - **3293**;

- розпоряджень – **141**.

Службових записок зареєстровано і спрямовано на виконання – **2148**.

Зареєстровано листів щодо благодійного фонду:

- вхідних – **429**;

- вихідних – **383**.

Прийнято та опрацьовано заявок на відрядження співробітників – **824**;

- з них за кордон – **58**.

Оформлено посвідчень про відрядження – **824**.

Електронною поштою надіслано понад **2239** документів (листів, наказів, розпоряджень, службових записок). У паперовому вигляді зроблено копії та надано до виконання близько **7 000** копій наказів, розпоряджень, службових записок, листів.

Здійснювався контроль за дотриманням термінів виконання листів, які визначені контрольними за резолюцією ректора та першого проректора університету.

Проведена робота щодо оформлення документів, які підлягають зберіганню 75 років, та здачі їх до архіву СНАУ (накази, розпорядження).

Окрім вищевикладеного, надається методична допомога співробітникам університету, які звертаються до загального відділу, щодо оформлення документів: листів, наказів, службових записок, відряджень та з приводу інших питань, які належать до компетенції відділу.

1.3. Звіт про роботу Вченої ради

Ректор є головою Вченої ради. За 2021 рік (січень – грудень) заплановано **12** засідань Вченої ради з розглядом **42** питань. Фактично проведено **14** засідань та прийнято **132** рішення.

Основні показники діяльності Вченої ради

Завдання та функції Вченої ради	Прийняття рішень
- ухвалення фінансових плану і звіту вищого навчального закладу	26
- обрання на посаду таємним голосуванням завідувачів кафедр, професорів, доцентів (конкурсні справи)	98
- ухвалення навчальних програм / навчальних посібників, підручників	94
- ухвалення рішень із питань організації навчального та виховного процесу та профорієнтаційної роботи	49
- ухвалення рішень із питань науково-дослідної діяльності	11
- оцінка науково-педагогічної діяльності структурних підрозділів	11
• затвердження/зміна нормативних документів	35

• присвоєння вчених звань доцент, професорів	38
• направлення на стажування за кордон та визнання сертифіката про стажування	127

Контроль за виконанням рішень Вченої ради покладено на:

Перший проректор (Курило М.П.) -	25 рішень
Проректор з навчальної роботи (Жмайлов В.М.) -	76 рішень
Проректор з наукової роботи (Данько Ю.І.) -	25 рішень
Проректор з міжнародної діяльності (Соколов М.О.) -	4 рішення
Проректор з навчально-науково-виробничих питань розвитку та адміністративно-господарської діяльності (Шпетний М.Б.) -	4 рішення
Проректор з економічної та інноваційної діяльності (Коваленко М.П.) -	20 рішень

1.4. Звіт про роботу ректорату

Ректор є головою ректорату, за 2021 рік було проведено 37 засідань ректорату, де було обговорено близько 350 питань з освітньої, наукової, міжнародної, економічної діяльності. Були порушені питання правового супроводу діяльності університету, кадрові питання, питання студентського життя та організації дозвілля студентів. Ректором було видано близько 50 протокольних доручень, за виконання яких було відзвітовано відповідальними особами.

Наведеними результатами забезпечено виконання цільових показників діяльності Сумського національного аграрного університету за 2021 рік.

Ректор

Володимир ЛАДИКА